

THE VENICE CHARTER LA CHARTE DE VENISE

1964 - 1994

Charte de Venise - 1964
Le but d'un monument comprend, non seulement la création architecturale
soignée, mais aussi le cadre où il s'insère. Le monument est inséparable de
l'histoire où il se situe et de l'histoire dont il est le témoin. En conséquence, les
mesures monumentales doivent tenir un grand compte des conditions architecturales, qu'elles
soient matérielles ou non, acquises, avec le temps, sous l'impulsion historique
et humaine.

1. La conservation et la restauration des monuments constituent une discipline
qui fait appel à toutes les sciences et techniques qui peuvent contribuer à
l'étude et à la sauvegarde des faits et monuments.

Elle vise à sauvegarder tout autant l'œuvre d'art que le témoin d'un site.

La conservation des monuments est toujours favorisée par leur affectation
à une fonction utile à la société, mais cette affectation ne peut altérer
leur valeur.

C'est dans ce limite qu'il faudra concevoir et que l'on pourra autoriser la
modification ou la reconstruction des monuments, en tenant compte de leur
fonction.

2. La conservation des monuments impose d'abord le respect de leur
authenticité.

La restauration est une opération qui doit garder son caractère
inséparable. Elle vise à conserver et à révéler le mieux possible le
monument. Elle s'appuie sur le respect de la substance
originelle ou de documents authentiques et s'écrit en conséquence
l'hypothèse. Au cas où, tout travail de conservation implique une action
de comparaison à l'architecture ou l'œuvre de l'époque.

INTERNATIONAL COUNCIL ON MONUMENTS AND SITES
CONSEIL INTERNATIONAL DES MONUMENTS ET DES SITES
CONSEJO INTERNACIONAL DE MONUMENTOS Y SITIOS

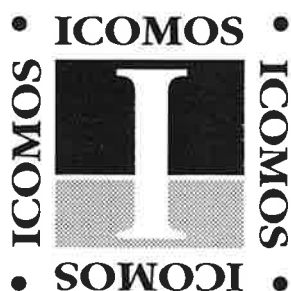
Scientific Journal

Journal scientifique

THE VENICE CHARTER

LA CHARTE DE VENISE

1964 - 1994

INTERNATIONAL COUNCIL ON MONUMENTS AND SITES
CONSEIL INTERNATIONAL DES MONUMENTS ET DES SITES
CONSEJO INTERNACIONAL DE MONUMENTOS Y SITIOS

1994

President / Président

Roland Silva

Secretary General / Secrétaire Général

Jean Louis Luxen

Editorial Board / Comité éditorial

Sherban Cantacuzino, Chairman / Président

Carmen Anón Felió

Natalya Douchkina

Mohaman Hamah

Jan Jessurun

Raymond Lemaire

Joseph Phares

Andras Roman

Roland Silva

Giara Solar

V Trutzschler

Coordinating Editors / Editeurs coordinateurs

Sita Pieris

Cathelijne Broers

Project Coordinator / Coordinateur du projet

Hiroshi Ratnaweera

Type Setting/Composition

Lazer Print and Guilhem Beugnon

ICOMOS (Sri Lanka)

Printing /Impression

Andras Roman

ICOMOS (Hungary)

Scientific Journal / Journal scientifique

No. 4 (July-Dec 1994)

© ICOMOS

The views expressed in the articles
are those of the respective author / authors

Les opinions exprimées dans les articles
sont celles des auteurs respectifs

ISSN 1391 - 1147

Director

ICOMOS

Hôtel Saint Aignan

75, Rue du Temple

75003 Paris

Cover: First page of the original manuscript of the Venice Charter

Frontispiece: Pages from the manuscript of the original Venice Charter, Archives, University of Leuven

The Venice Charter

*translated
in*

LITHUANIAN

LITHUANIEN

ICOMOS National Committee using this version:

Lithuania/Lithuanie

TARPATAUTINĖ PAMINKLŲ IR JŲ KOMPLEKSŲ KONSERVAVIMO IR RESTAURAVIMO CHARTIJA

Istorijos paminklai, bylojantys praeitį, šiandien yra gyvas amžiais kurtų tradicijų liudininkas. Žmonija vis aiškiau suvokia, kad jos sukurtos vertybės yra bendros, ir pripažįsta bendrą atsakomybę už kultūros palikimo išsaugojimą būsimoms kartoms. Mūsų pareiga perduoti joms tas vertybes visiškai autentiškas.

Todėl labai svarbu suformuluoti ir priimti tarptautinius senovinių pastatų apsaugos principus, kuriuos kiekviena šalis galėtų taikyti, atsižvelgdama į savo kultūrą ir tradicijas.

Atėnų chartija, 1931 metais pirmą kartą suformulavusi pagrindinius principus, davė pradžią plačiam tarptautiniam judėjimui: buvo išleisti nacionaliniai dokumentai, veikė ICOM bei UNESCO, kuri įsteigė Tarptautinį kultūros vertybių tyrimo, apsaugos ir restauravimo centrą. Kadangi pradėjo kilti vis sudėtingesni ir įvairesni problemų, atėjo laikas kruopščiai peržūrėti chartijos teiginius ir praplėsti juos naujame dokumente.

Tuo tikslu Antrasis tarptautinis istorijos paminklų architektų ir technikos specialistų kongresas, susirinkęs Venecijoje 1964 metų gegužės 25-31 dienomis, priėmė šį tekstą:

APIBRĖŽIMAI

1 STRAIPSNIS

Istorijos paminklo sąvoka apima ne tik pavienį architektūros kūrinį, bet ir miesto ar kaimo kompleksus, kuriose randami tam tikros civilizacijos, jos evoliucijos ar istorinio įvykio pėdsakai. Toks apibrėžimas galioja ne tik didžiosioms vertybėms, kurie laikui bėgant įgyja kultūrinę vertę.

2 STRAIPSNIS

Paminklų konservavime ir restauravime reikia naudotis visais mokslo ir technikos pasiekimais, kurie gali padėti išsaugoti architektūrinį palikimą.

TIKSLAS

3 STRAIPSNIS

Paminklų konservavimo ir restauravimo tikslas yra išsaugoti juos ne tik kaip meno kūrinius, bet ir kaip istorijos liudininkus.

KONSERVAVIMAS

4 STRAIPSNIS

Paminklų konservavimo esmė yra jų autentiškumo išsaugojimas.

5 STRAIPSNIS

Paminklų konservavimą visada palengvina jų panaudojimas visuomenei naudingais tikslais. Toks panaudojimas pageidautinas, tačiau dėl jo neturi būti keičiamas pastato išlanavimas ar dekoras. Tik tokia sąlyga gali būti pakeista paminklo funkcija.

6 STRAIPSNIS

Konservuojamas ne tik paminklas, bet ir jo aplinka. Jeigu išlikusi tradicinė aplinka, ji turi būti išsaugota. Neleistina jokia nauja statyba, nugriovimas ar perdirbimas, kurie pakeistų masių santykius ir spalvų derinius.

7 STRAIPSNIS

Paminklas nęatskiriamas nuo istotijos, kurios liudininkas jis yra, ir nuo aplinkos, kuri jį supa. Paminklo arba jo dalies perkęlimas neleistinas, išskyrus tokius atvejus, kai tai galima pateisinti paminklo išsaugojimo sumetimais arba nepaprastos svarbos nacionaliniais ar tarptautiniais interesais.

8 STRAIPSNIS

Skulptęras, tapybą ar dekorą, kurie yra sudętinę paminklo dalis, galima atskirti nuo jo tik tada, kai vien atskyrus įmanoma juos išaugoti.

RESTAURAVIMAS

9 STRAIPSNIS

Restauravimas - tai specifiška operacija, kurios tikslas yra išsaugoti ir atskleisti paminklo estetinę bei istorinę vertę; tai turi bęti pagrįsta natęrine medžiaga ir autentiškais dokumentais. Restauravimas turi baigtis, kai prasideda hipotezės; visa, kas daroma nuo to momento, ypač kai neišvengiamai reikalingas papildymas, turi išsiskirti iš architektęros kompozicijos ir turęti šiuolaikiškus bruožus. Bet kuriuo atveju prieš ir po restauravimo turi bęti atliekami archeologiniai ir istoriniai paminklo tyrimai.

10 STRAIPSNIS

Kai nepakanka tradicinęs technikos, paminklą galima sustiprinti, naudojant naujausią konservavimo ir statybos techniką, kurios efektyvumas įrodytas moksliška ir praktiška.

11 STRAIPSNIS

Reikšmingas kiekvienos epochos palikimas pastate turi bęti gerbiamas, nes stiliaus vienybę nėra restauravimo tikslas. Kai paminkle yra keleto jo vystymosi stadijų antsluoksniai, ankstesnęs struktęros atidengimas pateisinamas tik susidarius ypatingoms aplinkybęms ir tada, kai pašalinamasis sluoksnis nevertingas, o atidengiamoji dalis yra didelęs istorinęs, archeologinęs ar estetinęs vertės ir jos bęklę pakankamai gera tokiam atidengimui pateisinti. Atleikantis tyrimus asmuo negali pats vienas nustatyti rastę elementę vertės ir daryti išvadę apie tai, ką galima nugrauti.

12 STRAIPSNIS

Nauji elementai, krais pakeičiamos trękstamos paminklo dalys, turi harmoningai įsileiti į visumą ir tuo pačiu metu skirtis nuo originalo, kad restauravimas neklastotę meninęs ir istorinęs tiesos.

13 STRAIPSNIS

Pristatinęti leistina tik tokiu atveju, jeigu neuždengiamos vertingos pastato dalys, nepažeidžiama tradicinę aplinka, kompozicinę pusiausvyrą, paminklo ir supančios aplinkos santykis.

PAMINKLŲ KOMPLEKSAI

14 STRAIPSNIS

Paminklę kompleksams reikalinga specifiška globa; jos tikslas - išsaugoti kompleksę visumą ir juos tinkamu būdu eksponuoti. Kompleksę konservavimo ir restauravimo darbuose reikia vadovautis principais, išdęstytais ankstesniuose straipsniuose.

KASINĖJIMAI

15 STRAIPSNIS

Kasinęjimai turbi bęti atliekami pagal mokslinius standartus ir rekomendacijas, kuriomis remaintis nustatyti tarptautiniai archeologinię kasinęmę pincipai, priimti UNESCO 1956 m.

Griuvésiai turbi būti prižiūrimi ir daromi žygiai architektūros detalėms, atkastiems objectams lonservuoti ir apsaugoti. Be to, turi būti imamasi priemonių paminklui taip eksponuoti, kad jis būtų geriau suprantamas ir jokiū būdu nebūtų iškreipiama jo esmė.

Aprioriškai turi būti atsisakyta bet kokių rekonstravimo darbų. Leistinas tik dalimis išlikusio paminklo surinkimas (integravimas) į visumą (anastylosis). Integravimui naudojama medžiaga turi pastebimai skirtis ir jos gali būti tik tiek, kiek būtina reikia paminklui užkonservuoti ir jo formai atstatyti (tik išlikusių dalių).

PUBLIKAVIMAS

16 STRAIPSNIS

Visi konservavimo, restauravimo ar kasinėjimų darbai turi būti užfiksuoti tiksloje dokumentacijoje - analitinėse ir kritinėse ataskaitose, iliustruotose brėžiniais ir noutraukomis.

Joje turi atsispindėti visos atidengimo stadijos, techninės bei organizacinės darbų ypatybės. Dokumentacija turi būti perduodama į viešus archyvus, kad būtū prieinama tyrimams. Rekomenduojama dokumentacija publikuoti

(Pasirašyta Tarptautinės paminklų ir jų kompleksų konservavimo ir restauravimo chartijos Redakcinės komisijos 23 narių iš 19 šalių).